

Sygn. akt I ACa 1480/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSA Joanna Walentkiewicz – Witkowska

Sędziowie SA Anna Cesarz (spr.)

del. SO Marek Kruszewski

Protokolant sekretarz sądowy Lidia Milczarek

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2017 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.**

przeciwko **B. B. (1)**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 31 maja 2016 r. sygn. akt X GC 964/15

I. zmienia zaskarżony wyrok na następujący:

„1. oddala powództwo,

2. zasądza od (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. na rzecz B. B. (1) kwotę 3.617 (trzy tysiące sześćset siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,”;

II. zasądza od (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. na rzecz B. B. (1) kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;

III. nakazuje pobrać od (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 6.286 (sześć tysięcy dwieście osiemdziesiąt sześć) zł tytułem nieuiszczonej opłaty od apelacji.

Sygn. akt I ACa 1480/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 31 maja 2016 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie z powództwa (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. przeciwko B. B.

(1) o zapłatę zasądził od B. B. (1) na rzecz (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.:

1. kwotę 125.718,63 zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych od dnia 14 listopada 2014 roku do dnia zapłaty,
2. kwotę 9.922,65 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Powyższe orzeczenie poprzedziły następujące okoliczności faktyczne:

Powód - (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. jest wpisany do rejestru funduszy inwestycyjnych prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Warszawie VII Wydział Cywilny Rejestrowy pod numerem (...) 908. Reprezentowany jest przez (...) Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna z (...) w W. wpisane do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Krajowy Rejestr Sądowy pod numerem (...).

Pozwany- B. B. (1) jest wpisany do Centralnej Ewidencji i (...) o Działalności Gospodarczej pod numerem (...). Do przedmiotu jego działalności, prowadzonej pod nazwą B. B. (1) PPHU (...), należy m.in. działalność w zakresie produkcji mebli biurowych i sklepowych.

W dniu 27 maja 2008 roku między pozwanym B. B. (1), a (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. została zawarta Umowa Limitu Firmowego (...) nr (...), na podstawie której bank zobowiązał się udostępnić kredytobiorcy środki pieniężne w ramach odnawialnego limitu kredytowego w wysokości określonej przez bank w odrębnym „potwierdzeniu uruchomienia kredytu firmowego”, na warunkach określonych w umowie i regulaminie (§ 1 ust. 1), z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności kredytobiorcy, na okres 12 miesięcy, licząc od daty postawienia kredytu do dyspozycji kredytobiorcy (§ 2 i 3).

Zgodnie z § 8 umowy kredytobiorca wyraził zgodę na dokonanie przez bank przelewu wierzytelności z tytułu umowy na osoby trzecie, w tym na towarzystwo funduszy inwestycyjnych tworzących fundusz sekurytyzacyjny albo na fundusz sekurytyzacyjny, jak również poddał się egzekucji na rzecz funduszu sekurytyzacyjnego, który nabeędzie taką wierzytelność. Natomiast zgodnie z § 10- Bank ma prawo powierzenia wykonania czynności windykacyjnych innemu podmiotowi (firma zewnętrzna) oraz prawo do sprzedania swoich wierzytelności bez uprzedniego poinformowania o tym kredytobiorcy.

Dodatkowo kredytobiorca (pozwany) w zakresie roszczeń banku z w/w umowy poddał się egzekucji prowadzonej na podstawie bankowego tytułu wykonawczego, wystawionego w trybie art. 97 ust. 1-2 ustawy - Prawo Bankowe, do kwoty 200.000 zł.

W dniu 5 czerwca 2008 roku (...) wystawił dokument pod nazwą „Potwierdzenie uruchomienia kredytu firmowego” z umowy nr (...).

W dniu 10 lipca 2009 roku między pozwanym, a bankiem (...) zostało zawarte „Porozumienie o restrukturyzacji zadłużenia wynikającego z Umowy Limitu Firmowego (...) (od dnia 26.05.2008 r. oferowanego pod nazwą L. (...)) nr (...) z dnia 27/05/2008”. Strony oświadczyły, że kredytobiorca posiada zadłużenie wobec banku z tytułu Umowy Limitu Firmowego, które wg stanu na dzień 6 lipca 2009 roku wynosiło 106.802,63 zł, kredytobiorca zaś oświadczył, że uznaje roszczenia z tytułu w/w umowy, co do zasady oraz co do wysokości zadłużenia (§ 1 ust. 1 i 2). Bank oraz kredytobiorca postanowili, że w/w zadłużenie wraz z wierzytelnościami, o których mowa w niniejszym porozumieniu, zostanie spłacone na zasadach określonych w porozumieniu oraz regulaminie kredytowania przedsiębiorców w (...).

Okres spłaty ostatecznej kwoty restrukturyzacji wraz z odsetkami ustalono na 86 miesięcy, licząc od dnia wejścia w życie porozumienia (§ 2 ust. 1).

Zgodnie z § 8 ust. 1 porozumienie może zostać rozwiązane przez bank bez wypowiedzenia ze skutkiem natychmiastowym we wszystkich przypadkach wskazanych w regulaminie, jako powody wypowiedzenia umów przez bank, a także w przypadku:

- a) zagrożenia niewypłacalnością lub otwarciem postępowania naprawczego kredytobiorcy,
- b) niewywiązywania się przez kredytobiorcę z obowiązków i postanowień porozumienia lub złożenia w niniejszym porozumieniu przez kredytobiorcę jakiegokolwiek nieprawdziwego oświadczenia lub przekazania bankowi przez kredytobiorcę nieprawdziwych informacji lub oświadczeń.

W zakresie powyższego porozumienia pozwany również poddał się egzekucji prowadzonej na podstawie bankowego tytułu wykonawczego, wystawionego w trybie art. 97 ust. 1-2 ustawy - Prawo Bankowe, do kwoty 213.605,26 zł.

W dniu 7 sierpnia 2009 roku (...) wystawił dokument dotyczący powyższego porozumienia o restrukturyzacji, wskazujący nr umowy (...) oraz datę postawienia środków do dyspozycji klienta – tj. 7 sierpnia 2009 roku.

W początkowym okresie trwania umowy kredytu pozwany dokonywał regularnych spłat, następnie zaprzestał spłacania rat w terminach ustalonych w umowie.

W związku z naruszeniem przez stronę pozwaną postanowień umowy bank wypowiedział przedmiotową umowę. Rozwiązanie Umowy Limitu Firmowego (...), zmienionej w/w porozumieniem o restrukturyzacji nastąpiło w dniu 25 listopada 2010 roku.

W dniu 26 listopada 2010 roku na podstawie ksiąg banku (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce został wystawiony przeciwko pozwanemu B. B. (2) Tytuł Egzekucyjny, nr 1250 (...) na łączną kwotę 105.371,93 zł - z tytułu w/w umowy limitu firmowego, zmienionej porozumieniem o restrukturyzacji z dnia 10 lipca 2009 roku.

Pismem nadanym w dniu 30 listopada 2010 roku (...) S.A. złożył do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi wniosek o nadanie klauzuli wykonalności powyższemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Wniosek ten zarządzeniem z dnia 20 stycznia 2011 roku zwrócono z powodu bezskutecznego upływu terminu do uzupełnienia jego braków formalnych.

Pismem nadanym w dniu 4 lutego 2011 roku (...) S.A. wniósł o ponowne rozpatrzenie powyższego wniosku, po uprzednim zarejestrowaniu pod nową sygnaturą akt.

Zarządzeniem z dnia 28 lutego 2011 roku wpisano sprawę pod nowy numer repertorium.

Postanowieniem z dnia 3 marca 2011 roku, w sprawie sygn. akt II 1 Co 2873/11 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi- na skutek wniosku skutecznie złożonego w dniu 4 lutego 2011 roku - nadał (...) nr 1250 (...) wystawionemu przeciwko dłużnikowi B. B. (1) klauzulę wykonalności, z zastrzeżeniem że może on stanowić podstawę egzekucji do łącznej kwoty nie przekraczającej 200.000 zł. Ponadto na rzecz Banku zasądzone kwotę 67 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Na podstawie w/w (...) pismem z dnia 19 lipca 2011 roku dnia (...) S.A. złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi T. G. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko pozwanemu B. B. (1) poprzez wszczęcie egzekucji z ruchomości dłużnika, z nieruchomości, z rachunku bankowego, z wynagrodzenia za pracę, zajęcie i sprzedaż licytacyjną domeny (...) oraz egzekucji z wierzytelności i praw dłużnika.

Pismem z dnia 21 lipca 2011 roku, doręczonym pozwanemu w dniu 12 sierpnia 2011 roku, pozwany został zawiadomiony o wszczęciu egzekucji w sprawie sygn. akt Km 1400/11.

Postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi T. G. z dnia 21 lutego 2014 roku przekazano sprawę Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi M.

J.. Zaległość dłużnika ustalono na kwotę: 84.512,65 zł należności głównej, 45.919,38 zł odsetek od dnia 21.02.2014r. + dalsze odsetki od 22.02.2014r. po 32,90 zł dziennie, 900 zł kosztów zastępstwa w egzekucji i 600 zł innych kosztów. Koszty postępowania egzekucyjnego ustalono na łączną kwotę 355,77 zł, obciążając nimi dłużnika.

Postanowieniem z dnia 17 czerwca 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi M. J., w sprawie toczącej się po przekazaniu pod sygn. Km 550/14, stwierdziła, że postępowanie egzekucyjne prawa użytkowania wieczystego oraz prawa własności budynków stanowiących odrębną nieruchomość umorzyło się z mocy samego prawa. Postanowiono nadal prowadzić postępowanie egzekucyjne w zakresie kosztów egzekucyjnych, przyznano wierzycielowi koszty zastępstwa adwokackiego w postępowaniu egzekucyjnym na kwotę 900 zł oraz ustalono koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 7.367,03 zł.

Natomiast postanowieniem z dnia 11 grudnia 2015 roku Komornik Sądowy M. J. postanowiła postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 550/14 przyłączyć do postępowania w sprawie Km 992/14 z wniosku J. K. prowadzonego z prawa użytkowania wieczystego i własności budynku stanowiącego odrębną nieruchomość. Obie sprawy postanowiono prowadzić pod sygn. akt Km 992/14.

Poprzednikiem prawnym (...) Bank (...) S.A. był (...) S.A., który w dniu 19 września 2011 roku wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce. (...) S.A. została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 19 września 2011 roku pod numerem (...). Podstawą zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym była decyzja Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 29 sierpnia 2011 roku nr (...)/(...)/700/57/40/11/AK zezwalająca (...) S.A. z siedzibą w A. na utworzenie banku w (...) spółki akcyjnej pod firmą (...) Spółka Akcyjna.

W dniu 8 października 2014 roku (...) Bank (...) S.A. jako komandytariusz wniósł aportem do (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej wkład niepieniężny- wymagalne wierzytelności pieniężne z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek, w tym roszczenia o wszelkie świadczenia uboczne związane z tymi kredytami. Wniesienie aportem wierzytelności odbyło się przez zmianę umowy spółki w formie aktu notarialnego (Rep. A nr 12378/2014), sporządzonego przez notariusza M. W., stanowiącym załącznik do aktu notarialnego zmiany umowy spółki komandytowej pod indywidualnie nadanym numerem.

W dniu 24 października 2014 roku między (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością spółką komandytową z siedzibą w W. a powodem - (...) została zawarta umowa świadczenia w miejsce wykonania (datio in solutum), na mocy której (...) sp. z o.o. sp.k. w celu zwolnienia się ze spełnienia świadczenia pieniężnego w postaci zapłaty na rzecz Funduszu określonej kwoty spełniła inne świadczenie w postaci przelewu na rzecz Funduszu wierzytelności z tytułu umów bankowych, przysługujących (...) Bank (...) S.A. jako wierzycielowi pierwotnemu, wskazanych w załączniku nr 4a do umowy uzupełniającej („portfel wierzytelności”), które zostały wniesione aportem do (...) sp. z o.o. sp.k. w dniu 8 października 2014 roku. Ponadto strony oświadczyły, że własność „portfela wierzytelności” przechodzi na Fundusz, zaś zobowiązanie (...) sp. z o.o. sp. k. w stosunku do Funduszu wygasa (§ 2). Fundusz zobowiązał się do powiadomienia dłużników z tytułu wierzytelności objętych portfelem wierzytelności o fakcie przejścia na Fundusz tych wierzytelności (§ 3).

W dniu 7 sierpnia 2015 roku (...) Bank (...) S.A. i (...) sp. z o.o. sp.k. sporządziły oświadczenie, w którym potwierdzono, że aktem notarialnym z dnia 8 października 2014 roku Bank jako komandytariusz spółki (...) wniósł do tej spółki wkład niepieniężny w postaci wymagalnych wierzytelności pieniężnych, wynikających z umów kredytowych. Wskazano, że ze względu na tajemnicę bankową każda z wierzytelności została zanonimizowana poprzez oznaczenie jej indywidualnym numerem nadanym przez bank i określonym w załączniku do aktu notarialnego. Strony oświadczyły również, że indywidualne numery wierzytelności wskazane w akcie notarialnym dotyczą wierzytelności wskazanych w załączniku do oświadczenia. Załącznik zaś przyporządkowuje każdy indywidualny numer wierzytelności wskazanej w akcie notarialnym do danych konkretnej wierzytelności będącej przedmiotem wkładu niepieniężnego, na które składają się w szczególności dane indywidualizujące osobę dłużnika, czynność bankową, z której wynika wierzytelność i wysokość wierzytelności.

Aneksem z dnia 12 sierpnia 2015 roku zmieniono umowę świadczenia w miejsce wykonania w ten sposób, że obok elektronicznego zestawienia wierzytelności, stanowiącego Załącznik nr 1 do umowy, dodano Załącznik nr 2 będący papierową wersją Załącznika nr 1.

Pismem z dnia 4 listopada 2014 roku skierowanym do pozwanego (...) Bank (...) S.A. poinformował, że wierzytelności z tytułu umów podpisanych z bankiem ze zmianami wraz z prawami z tytułu tych umów zostały przeniesione na powodowy Fundusz (...).

W dniu 14 listopada 2014 roku powód wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nr (...) stwierdzający wysokość zobowiązania pozwanego z tytułu umowy nr (...) wg stanu na dzień wystawienia wyciągu w kwocie 125.718,63 zł. Wskazano, że na kwotę wymagalnego zadłużenia składają się: kwota 91.334,36 zł z tytułu kapitału oraz kwota 34.384,27 zł z tytułu odsetek.

Pozwany nie uiszczył na rzecz powoda żądanej pozwem należności.

W tak ustalonych okolicznościach faktycznych sprawy Sąd Okręgowy uznał powództwo za uzasadnione.

Sąd Okręgowy wyjaśnił, że przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że w dniu 27 maja 2008 roku między pozwanym B. B. (1) a (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. została zawarta Umowa Limitu Firmowego (...) nr (...), na podstawie której bank zobowiązał się udostępnić kredytobiorcy środki pieniężne w ramach odnawialnego limitu kredytowego. Następnie w dniu 10 lipca 2009 roku między pozwanym a bankiem (...) zostało zawarte „Porozumienie o restrukturyzacji zadłużenia” wynikającego z powyższej umowy limitu firmowego, na podstawie którego ustalono zasady spłat. W potwierdzeniu uruchomienia kredytu firmowego z dnia 5 czerwca 2008 roku wskazano numer umowy kredytowej BL (...) i nazwę kredytu – limit firmowy plus, zaś w potwierdzeniu uruchomienia kredytu zrestrukturyzowanego z dnia 7 sierpnia 2009 roku powołano się na porozumienie restrukturyzacyjne limitu firmowego plus o numerze BL (...) z dnia 27 maja 2008 roku i wskazano numer umowy kredytowej BL (...). Tym samym Sąd uznał zarzut pozwanego, że do pozwu załączono inną umowę (...) z 27 maja 2018 roku) niż wynikająca z treści wskazanej w uzasadnieniu pozwu (...) z 7 sierpnia 2009 roku) za nieuzasadniony. Wskazał, że data 7 sierpnia 2009 roku to data postawienia środków do dyspozycji pozwanego z umowy kredytowej BL (...) powstałej wskutek porozumienia o restrukturyzacji limitu firmowego plus nr BL (...) z dnia 27 maja 2008 roku.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji poza sporem pozostają okoliczności, że w związku z niewywiązywaniem się przez stronę pozwaną z przyjętego zobowiązania polegającym na braku regulowania płatności w terminach ustalonych w umowie bank wypowiedział powyższą umowę w dniu 25 listopada 2010 roku. Bank wystawił następnie bankowy tytuł egzekucyjny, stwierdzając w nim wysokość wymagalnych roszczeń względem pozwanego, a postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 3 marca 2011 roku przedmiotowemu (...) nadano klauzulę wykonalności. Bezsprzeczne jest również fakt, że z wniosku pierwotnego wierzyciela prowadzone było postępowanie egzekucyjne, które jednak nie doprowadziło do wyegzekwowania należności.

Odnosząc się zaś do postawionych przez pozwanego zarzutów Sąd Okręgowy stwierdził, że żaden z nich nie zasługiwał na uwzględnienie.

W ocenie Sądu pierwszej instancji powód wskazał, że wywodzi swe roszczenie z umowy bankowej z dnia 7 sierpnia 2009 roku nr (...) zawartej przez (...) S.A. (poprzednika prawnego (...) Bank (...) S.A.) z pozwanym B. B. (1) załączając do pozwu : Umowę Limitu Firmowego (...) nr (...) z dnia 27 maja 2008 roku, Porozumienie o restrukturyzacji zadłużenia wynikającego z Umowy Limitu Firmowego (...) z dnia 10 lipca 2009 roku, oznaczone następnie wewnętrznym numerem (...), zaświadczenie banku o wypowiedzeniu, bankowy tytuł egzekucyjny nr 1250 (...), wniosek o nadania klauzuli wykonalności (...) oraz postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Następnie wskazał, że środki z umowy porozumienia o restrukturyzacji zadłużenia zostały przekazane do dyspozycji klienta w dniu 7 sierpnia

2009 roku, tak więc powód określając datę umowy bankowej powoływał się w istocie na datę uruchomienia tzw. kredytu zrestrukturyzowanego, co nie zmienia faktu, że przedmiotowe porozumienie o restrukturyzacji było wynikiem powstania zadłużenia z Umowy Limitu Firmowego (...) z dnia 27 maja 2008 roku, której to umowy pozwany nie kwestionuje.

Sąd stwierdził nadto, że wskazanej wyżej umowie kredytu oraz umowie porozumienia o restrukturyzacji zostały przyporządkowane numery nadane przez system wewnętrzny banku. W Załączniku nr 1 do umowy datio in solutum oraz w Załączniku nr 2 do Aneksu do tejże umowy wymieniono poszczególne wierzytelności, będące przedmiotem cesji. Pod pozycją 34020 wskazano wierzytelność przeciwko pozwanemu o numerze (...) scharakteryzowaną również przez datę uruchomienia kredytu, datę rozwiązania umowy, dane kredytobiorcy, datę wystawienia (...) i sygnaturę akt komorniczych z ostatniego prowadzonego w sprawie postępowania, a zatem za bezzasadne należy uznać twierdzenie pozwanego jakoby powód nie przedstawił umowy, z której dochodzi roszczeń.

Sąd Okręgowy zaznaczył, że pozwany nie kwestionował zawarcia Umowy Limitu Firmowego (...) z dnia 27 maja 2008 roku oznaczonej numerem (...), zaprzeczając jedynie zawarciu umowy o numerze (...) i podnosząc brak przedstawienia tej umowy przez powoda. Jednakże zdaniem Sądu z przedłożonych dokumentów umowie „Porozumienia o restrukturyzacji zadłużenia...” z dnia 10 lipca 2009 roku nadano następnie wewnętrzny numer bankowy- (...), przy czym porozumienie obejmowało niewątpliwie restrukturyzację zadłużenia wynikającego z Umowy Limitu Firmowego (...) z dnia 27 maja 2008 roku. Co więcej w treści § 1 porozumienia strony oświadczyły, że Bank jest wierzycielem kredytobiorcy (tj. pozwanego B. B. (1)) z tytułu przedmiotowej umowy limitu firmowego, a kredytobiorca posiada zadłużenie, które wg stanu na dzień 6 lipca 2009 roku wynosiło łącznie 106.802,63 zł. Zatem w ocenie Sądu trudno było uznać twierdzenia pozwanego o braku istnienia umowy oznaczonej nr (...) (tj. porozumienia) za wiarygodne, tym bardziej, że w § 1 ust. 2 kredytobiorca (pозwany) oświadczył, że uznaje roszczenia banku z tytułu umowy, co do zasady oraz co do wysokości zadłużenia. Samo natomiast zawarcie porozumienia o restrukturyzacji wynika de facto z istnienia zadłużenia wynikającego z umowy limitu firmowego, której to pozwany wszak nie kwestionuje. Sąd Okręgowy podzielił przy tym pogląd wyrażony w wyroku SA w Warszawie z dnia 15 marca 2013 roku że (sygn. akt VI ACa 1214/12, opubl. L.), iż wniosek o restrukturyzację zadłużenia z umowy kredytowej ujawnia świadomość bycia dłużnikiem, a więc jest tym samym uznaniem niewłaściwym długu.

Zdaniem Sadu Okręgowego na potwierdzenie skutecznej cesji wierzytelności z w/w umowy zawartej przez pozwanego z (...) S.A. strona powodowa przedłożyła szereg dokumentów w postaci: umowy o świadczenie w miejsce wykonania z dnia 24 października 2014 roku wraz z wyciągiem z elektronicznego załącznika, wypis z aktu notarialnego wraz z wykazem wierzytelności, odpis pełny z (...) Bank (...) S.A., odpis z KRS spółki (...), wyciąg z Decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z notarialnym poświadczeniem zgodności odpisu z oryginałem, oświadczenie (...) Bank (...) S.A. i (...) sp. z o.o. sp.k. wraz z załącznikiem oraz Aneks nr (...) do umowy datio in solutum wraz z załącznikiem nr 2, będącym pisemnym zestawieniem pozostałych wierzytelności- obok zestawienia elektronicznego. W ocenie Sądu brak jest podstaw, aby załączonym dokumentom odmówić wiarygodności w związku z czym Sąd uznał, że doszło do skutecznego przejścia wierzytelności dochodzonej w niniejszym postępowaniu na stronę powodową.

Dodatkowo Sąd wskazał, że w dniu 7 sierpnia 2015 roku (...) Bank (...) S.A. i (...) sp. z o.o. sp.k. sporządziły oświadczenie, w którym potwierdzono, że aktem notarialnym z dnia 8 października 2014 roku Bank jako komandytariusz spółki (...) wniósł do tej spółki wkład niepieniężny w postaci wymagalnych wierzytelności pieniężnych, wynikających z umów kredytowych. Ze względu na tajemnicę bankową każda z wierzytelności została zanonimizowana poprzez oznaczenie jej indywidualnym numerem nadanym przez bank i określonym w załączniku do aktu notarialnego. Strony oświadczyły również, że indywidualne numery wierzytelności wskazane w akcie notarialnym dotyczą wierzytelności wskazanych w załączniku do oświadczenia. Załącznik zaś przyporządkowuje każdy indywidualny numer wierzytelności wskazanej w akcie notarialnym do danych konkretnej wierzytelności będącej przedmiotem wkładu niepieniężnego, na które składają się w szczególności dane indywidualizujące osobę dłużnika, czynność bankową, z której wynika wierzytelność i wysokość wierzytelności.

W ocenie Sądu Okręgowego powód wykazał także wysokość roszczenia, wskazując, że wskutek przelewu wierzytelności banku (art. 509 k.c.) następuje tylko zmiana osoby, względem której dłużnik jest zobowiązany, a ponadto dowodem potwierdzającym wysokość roszczenia jest też treść bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego w oparciu o treść art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe. Sąd podkreślił także, że w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu sąd bada nie tylko przesłanki z art. 786² KPC, ale także czy dokument przedłożony przez bank spełnia wynikające z przepisów prawa bankowego przesłanki ważności i skuteczności bankowego tytułu egzekucyjnego, a nadto inne wymogi, które dotyczą każdego tytułu egzekucyjnego.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił także podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia wskazując, że w rozpoznawanej sprawie znajdzie zastosowanie trzyletni termin przedawnienia z art. 118 k.c. Wskazał jednak, że bieg terminu przedawnienia roszczenia dochodzonego niniejszym pozwem został przerwany złożeniem skutecznego wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu w sprawie II 1 Co 2873/11 (art. 123 § 1 k.c.), to jest w dniu 4 lutego 2011 roku, po czym termin ten rozpoczął bieg na nowo od daty uprawomocnienia się tego postanowienia w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności (...) w dniu 3 marca 2011 roku (art. 124 § 2 k.c.). Zdaniem Sądu pierwszej instancji po raz kolejny bieg terminu przedawnienia został przerwany złożeniem przez pierwotnego wierzyciela w dniu 19 lipca 2011 roku (data wpływu do Kancelarii Komornika Sądowego) wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko pozwanemu B. B. (1), w sprawie sygn. akt Km 550/14 zaznaczając, że termin ten nie biegnie w czasie trwania postępowania egzekucyjnego albowiem zaczyna biec na nowo dopiero od dnia umorzenia tego postępowania.

W związku z tym Sąd uznał, że skoro postanowieniem z dnia 17 czerwca 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi M. J., w sprawie toczącej się po przekazaniu pod sygn. Km 550/14, stwierdziła, że postępowanie egzekucyjne prawa użytkownika wieczystego oraz prawa własności budynków stanowiących odrębną nieruchomość umorzyło się z mocy samego prawa na podstawie art. 823 k.p.c. to do dnia wytoczenia powództwa tj. do 14 listopada 2014 roku, termin przedawnienia nie rozpoczął swojego biegu na nowo po kolejnym przerwaniu, w konsekwencji czego zarzut przedawnienia dochodzonego roszczenia podniesiony przez pozwanego Sąd uznał za bezzasadny.

Sumując Sąd Okręgowy uznał, że wykazana została zarówno wysokość roszczenia, jak i skuteczność nabycia wierzytelności.

Marginalnie zaznaczył, że złożony do akt sprawy wyciąg z ksiąg rachunkowych Funduszu Sekurytyzacyjnego (...) jest jedynie dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód wyłącznie tego, iż osoba, która go podpisała złożyła zawarte w dokumencie oświadczenie, zaś przepis art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. 2014 r., poz. 157, j.t.) wprost pozbawia wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego mocy prawnej dokumentów urzędowych w postępowaniu cywilnym, to jednak, w jego ocenie strona powodowa pozostałymi przedłożonymi i wskazanymi w uzasadnieniu dowodami z dokumentów zdołała wykazać istnienie dochodzonego przez nią roszczenia, tj. kwoty 125.718,63 zł, na którą złożyła się: kwota 91.334,36 zł z tytułu kapitału (niespłacona kwota należności głównej) oraz kwota 34.384,27 zł z tytułu skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia.

O odsetkach w wysokości odsetek ustawowych Sąd orzekła w oparciu o przepis art. 481 § 1 k.c., zasądzając je od powyżej wskazanej kwoty od dnia 14 listopada 2014 roku (tj. od dnia wytoczenia powództwa) do dnia zapłaty. Sąd przyjął, że pozwany pozostawał i pozostaje w opóźnieniu w spełnieniu swojego świadczenia, powód zaś żądał zasądzenia odsetek ustawowych i żądania tego nie zmienił, mimo zmiany przepisów dotyczących odsetek wprowadzonej ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1830).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c, stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu.

Powyższe orzeczenie zaskarżył apelacją pozwany zarzucając:

1. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 123 § 1 k.c. poprzez błędne uznanie, że w stosunku do powódki nastąpiło przerwanie biegu terminu przedawnienia roszczenia z powodu uzyskania przez jej poprzednika prawnego, będącego bankiem, klauzuli wykonalności dla bankowego tytułu wykonawczego, podczas gdy powódka przed upływem 3 letniego terminu przedawnienia, który rozpoczął bieg z datą odstąpienia przez bank od umowy z pozwanym, nie dokonała żadnej czynności przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia;

2. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na rozstrzygnięcie, tj.:

a. przepisu art. 207 § 6 k.p.c. poprzez uwzględnienie wniosków dowodowych powódki zgłoszonych po wniesieniu powództwa w dalszych pismach procesowych, tj. złożonych po 30.10.2015 r., w sytuacji gdy powoływane tam dowody sąd winien pominąć jako spóźnione, gdyż powódka miała możliwość i powinna je zgłosić już w dacie złożenia pozwu;

b. przepisu art. 321 k.p.c. poprzez wyjście poza granice żądania i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki roszczenia nie wskazanego w powództwie, a wynikającego z umowy z dnia 27 maja 2008 r. o nr (...), podczas gdy powódka wskazała jako podstawę swojego roszczenia umowę z dnia 7 sierpnia 2009 r. o nr (...);

c. przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów, w tym zwłaszcza uznanie, że:

- porozumienie o restrukturyzacji zadłużenia, wynikające z Umowy Limitu Firmowego (...) z dnia 10.07.2009 r. jest dokumentem tożsamym z umową z dnia 07.08.2009 r. oznaczoną nr (...), z której powód wywodzi swoje roszczenie, podczas gdy powódka ani nie załączyła umowy z dnia 07.08.2009 r. ani się na nią nie powołała, a nadto że w sytuacji gdy w porozumieniu z dnia 10.07.2009 r. nie ma wzmianki, aby na mocy tego porozumienia umowa otrzymała inny numer niż dotychczasowy, co winno prowadzić do wniosku, że brak jest wykazania przez powódkę tożsamości roszczenia powołanego w petitum pozwu z powołanym w jego uzasadnieniu,

- powódka udowodniła roszczenie, w sytuacji gdy nie przedstawiła Sądowi pierwotnej umowy pozwanego z bankiem, a co za tym idzie nie wykazała istotnych postanowień umownych.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu za I i II instancję w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wg norm przepisanych;

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Nie mniej nie ma racji apelujący, iż Sąd naruszył art.321 k.p.c. poprzez wyjście poza granice żądania, gdyż zasądził roszczenie wynikające z umowy z dnia 27 maja 2008r. o nr BL (...), podczas gdy strona powodowa wskazała w pozwie jako podstawę swojego roszczenia umowę z dnia 7 sierpnia 2009r. o nr BL (...). W istocie źródłem zobowiązania pozwanego była umowa Limitu Firmowego (...) nr BL (...) z dnia 27 maja 2008r. zawarta pomiędzy B. B. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) B. B. (1), a (...) Spółką Akcyjną w W.. Wobec niewywiązywania się pozwanego z terminowej spłaty należności w dniu 10 lipca 2009r. strony umowy kredytowej zawarły „Porozumienie o restrukturyzacji zadłużenia” wyraźnie odnosząc je do umowy nr (...) z dnia 27 maja 2008r. W Porozumieniu określono stan zadłużenia B. B. (1) na dzień 6 lipca 2009r. na kwotę 106.802,63 zł, a dłużnik oświadczył, że uznaje to roszczenie, oraz poddał się egzekucji prowadzonej na podstawie B. Tytułu Egzekucyjnego do kwoty 213.605,26 zł.

W dniu 7 sierpnia 2009r. wystawiono dokument dotyczący porozumienia o restrukturyzację wskazując nr umowy BL (...), który stanowił jedynie techniczną zmianę oznaczenia umowy po restrukturyzacji zadłużenia z umowy z 27 maja

2008r., który to numer został automatycznie wygenerowany przez system informatyczny. Nie oznacza to, że doszło do powstania nowego zobowiązania, np. poprzez odnowienie (art.506 §1 k.c.).

Dzień 7 sierpnia 2009r. stanowił też datę postawienia środków do dyspozycji B. B. (1), na zasadzie porozumienia zawartego w dniu 10 lipca 2009r., stąd też nastąpiła pomyłka strony powodowej w oznaczeniu daty umowy o numerze (...), co nie oznacza, że strona powodowa dochodziła roszczeń z nieistniejącej umowy z dnia 7 sierpnia 2009r.

Zgodnie zresztą z treścią art.506 §2 k.c. w razie wątpliwości poczytuje się, że zmiana treści dotychczasowego zobowiązania nie stanowi odnowienia.

Nie można zatem też podzielić zarzutu naruszenia art.233 1 k.p.c. w zakresie, w jakim sąd uznał tożsamość zobowiązania wynikającego z umowy oznaczonej (...), a następnie z zrestrukturyzowanego zobowiązania, którego źródłem była ta sama umowa, a której jedynie nadano nowy numer wygenerowany automatycznie przez system bankowy po zmodyfikowaniu treści pierwotnej umowy wskutek powstałego zadłużenia.

Nie jest trafny zarzut naruszenia art.207 §6 k.p.c., gdyż strona powodowa w toku sprawy załączyła jedynie dokumenty, co nie spowodowało zwłoki w rozpoznaniu sprawy, a poza tym wystąpiła potrzeba potwierdzenia tożsamości umowy z 27 maja 2008r. i z 10 lipca 2009r., która jedynie zrestrukturyzowała zadłużenie pozwanego z umowy nr (...) i formalnie nadano jej nowy numer BL (...).

Można to stwierdzić w oparciu o treść B. Tytułu Egzekucyjnego z dnia 26 listopada 2010r., w którym wskazano, że zadłużenie B. B. (1) w wysokości 105.371,93 zł wynika z tytułu zawartej pomiędzy (...) SA z siedzibą w W. a dłużnikiem, Umowy Limitu Firmowego (...) nr BL (...) z dnia 27 maja 2008r., zmienionej Porozumieniem o restrukturyzacji z dnia 10 lipca 2009r. W takim kształcie B. Tytułowi Egzekucyjnemu w dniu 3 marca 2011r. została nadana klauzula wykonalności.

Konieczność złożenia kolejnych dokumentów wynikała z kwestionowania przez pozwanego w odpowiedzi na pozew tożsamości umów, a poza tym – z zarządzenia Przewodniczącego z dnia 3 grudnia 2015r. , w którym wezwano pełnomocnika strony powodowej do złożenia pisma przygotowawczego, w którym miał się ustosunkować do treści odpowiedzi na pozew w terminie 14 dni, pod rygorem zwrotu pisma i pominięcia twierdzeń i dowodów w nim zgłoszonych, do czego strona powodowa się dostosowała.

Natomiast skuteczny jest zarzut naruszenia art.123 §1 k.c.

Wierzytelność dochodzona przez stronę powodową była kilkakrotnie przedmiotem przelewu. We wszystkie prawa i obowiązki (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. (zawierającym umowę z 27 maja 2008r. z pozwanym) w dniu 19 września 2011r. wstąpił (...) Spółka Akcyjna. Kolejnym następcą prawnym był (...) Bank (...) Spółka Akcyjna, który w dniu 8 października 2014r. jako komandytariusz wniósł aportem do (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej wkład niepieniężny – wymagalne wierzytelności pieniężne z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek, a w dniu 24 października 2014r. pomiędzy B. a stroną powodową działającą w formie niestandardowego sekurytyzacyjnego funduszu inwestycyjnego zamkniętego została zawarta umowa świadczenia w miejsce wykonania (datio in solutum), na mocy której B. w celu zwolnienia się ze spełnienia świadczenia pieniężnego w postaci zapłaty na rzecz Funduszu (...) określonej kwoty, spełniła inne świadczenie w postaci przelewu na rzecz Funduszu wierzytelności z tytułu umów bankowych, przysługujących (...) Bank SA.

Powodowy Fundusz nie jest bankiem.

Jeszcze w dniu 19 lipca 2011r. (...) SA złożył wniosek do Komornika sądowego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie (...) nr 1250 (...) opatrzonego klauzulą wykonalności nadaną 3 marca 2011r. na podstawie wniosku złożonego w dniu 4 lutego 2011r.

Nie ma racji Sąd Okręgowy, iż pozwany nieskutecznie powołał się na przedawnienie roszczenia przysługującego obecnie powodowemu Funduszowi, gdyż bieg przedawnienia został skutecznie przerwany najpierw przez złożenie w

dniu 4 lutego 2011r. wniosku o nadanie klauzuli wykonalności B. Tytułowi Egzekucyjnemu z 26 listopada 2010r., a następnie w dniu 19 lipca 2011r. poprzez złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji na podstawie tego (...).

Co do zasady w razie cesji wierzytelności na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi – nabywca wstępuje więc w sytuację prawną cedenta, w tym również w zakresie przedawnienia. W przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się jednak odmiennie od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym.

Uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności; nadanie klauzuli na rzecz cesjonariusza nie będącego bankiem nie było dopuszczalne (tak SN w uchwale z 2.04.2004r., III CZP 9/04, z 22.02.2006r., IIICZP 129/05, z 19.02.2015r., III CZP 103/14). Cesjonariusz nie mógł kontynuować egzekucji wszętej przez bank, bo w postępowaniu egzekucyjnym nie ma zastosowania art.192 pkt.3 k.p.c., a więc fundusz sekurytyzacyjny, który nie mógł się powołać na bankowy tytuł egzekucyjny, przejście uprawnień i uzyskanie klauzuli wykonalności na podstawie art.788 §1 k.p.c., musiał ustalić istnienie roszczenia w drodze procesu sądowego, uzyskać nowy tytuł wykonawczy i dopiero na jego podstawie egzekwować roszczenie.

Przerwanie biegu przedawnienia na podstawie art.123 §1 pkt.1 k.p.c. następuje tylko między stronami postępowania, jeżeli z istoty łączącego ich stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane lub uprawnione, a więc stosunek przerwania zachodzi tylko w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela.

Wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje zatem skutek przerwy wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela wskazanego w tytule egzekucyjnym, na rzecz którego wydana została klauzula wykonalności; nie jest bowiem wystarczająca tożsamość wierzytelności lecz konieczna jest również identyczność osób, na rzecz których czynność ta została dokonana. Skutki prawne postępowania egzekucyjnego wszętego na podstawie bankowego tytułu wykonawczego związane są więc tylko z podmiotami w nim uczestniczącymi na podstawie tego tytułu w granicach podmiotowych i przedmiotowych ukształtowanych treścią klauzuli.

Nabywca wierzytelności nie będący bankiem nabywa wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo.

Wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego, prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niż w nim wskazane za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego jako czynności wierzyciela – banku prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy nie będącego bankiem.

Zatem nabywca wierzytelności niebędący bankiem (w tym fundusz sekurytyzacyjny) nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności – art.123 §1 pkt.2 k.c. (tak SN w uchwale z 29.06.2016r., IIICZP 29/16).

W związku z brakiem spłat przez pozwanego należności wynikającej z umowy z 27 maja 2008r. zmienionej na zasadzie Porozumienia o restrukturyzacji zadłużenia w dniu 10 lipca 2009r., w dniu 25 listopada 2010r. doszło do wypowiedzenia umowy, zatem dochodzona należność stała się wymagalna następnego dnia tj. 26 listopada 2010r.

Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, że okres przedawnienia wynosi w tym przypadku trzy lata, gdyż dochodzone roszczenie związane było z prowadzeniem działalności gospodarczej (art.118 k.c.).

Roszczenie Funduszu (...) przedawniło się zatem 26 listopada 2013r., gdy z pozwem o zapłatę wystąpił on 14 listopada 2014r., czyli po upływie okresu przedawnienia.

Skoro pozwany uchylił się od zaspokojenia tego roszczenia, podlegało ono oddaleniu jako przedawnione (art.117 §2 k.c.).

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok na zasadzie art.386 §1 k.p.c.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art.98 §1 i 3 k.p.c.

Nieuiszczone koszty sądowe nakazano pobrać od powoda w oparciu o art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2016r. poz.623).